

2021.03.28. Kvetná nedel'a – nedel'a utrpenia Pána

CESTA K SLOBODE:

Kniha proroka Izaiáša – Iz 50, 4-7

Tvár som si nezakryl pred potupou, lebo viem, že sa nezahanbím Tretí spev Pánovho sluhu Pán, Boh, mi dal jazyk učeníka, aby som vedel milým slovom posilniť unaveného. Každé ráno prebúdza môj sluch, aby som počúval ako učeník. Pán, Boh, mi otvoril ucho. A ja som neodporoval, nazad som neustúpil. Svoj chrbát som nastavil tým, čo bili, a svoje líca tým, čo trhali. Tvár som si nezakryl pred potupou a slinou. Pán, Boh, mi pomáha, preto nebudem zahanbený. On zatvrdil moju tvár sťa kremeň a viem, že sa nezahanbím.

Líst Filipanom – Flp 2, 6-11

Ježiš Kristus, hoci má božskú prirodzenosť, nepridržal sa svojej rovnosti s Bohom, ale zriekol sa seba samého, vzal si prirodzenosť sluhu, stal sa podobný ľuďom a podľa vonkajšieho zjavu bol pokladaný za človeka. Uponížil sa, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži. Preto ho Boh nad všetko povýšil a dal mu meno, ktoré je nad každé iné meno, aby sa na meno Ježiš zohlo každé koleno v nebi, na zemi i v podsvetí a aby každý jazyk vyznával: „Ježiš Kristus je Pán!“ na slávu Boha Otca.

Obdivujeme čoraz viac ľudí, ktorí dokážu byť v rôznych situáciách života slobodní. A s tým je spojené aj to, že narastá počet filmov o hrdinoch, ktorí sú zosobnením slobody samej, vedia sa vždy obetovať za všetkých. Padá nám sánka nad filmami natočenými podľa skutočných udalostí a nad ich protagonistami, lebo oni vedeli urobiť správne rozhodnutia i keď bolo všetko proti nim. Sledujeme filmy o „metaľuďoch - nadľuďoch“, lebo oni dostali ten dar, a preto sú zodpovední aj za beh dejín. Všetko je to pekné. No niekedy sa môžeme pri tom všetkom cítiť menejcenní, alebo sa môžeme zasnívať tak, že stratíme pojem o vlastnom živote, ako to dokumentuje výrok neznámeho človeka.

Niekedy som si myslel, že byť všade a vidieť všetko ma urobí vážnym a múdrom človekom. No ostal som nakoniec za počítačom mrzutý a nahnevaný, neschopný si z množstva možností vybrať ani tú najmenšiu. (anonym)

My sme však dostali, teda každý jeden človek, dar, ktorý sa nedá porovnávať s ničím iným. Dostali sme dar vzťahu s Bohom, dar byť jeho milovanými, dar byť jeho zreničkou oka, dar byť jeho. A s tým sme boli obdarovaní aj cestou, teda spôsobom ako rásť v slobode (vo viere), v rozhodovaní (v nádeji) i vo schopnostiach (v láske), ktoré máme. Tou cestou je vzťah v Bohom. Táto cesta je taká vzácna, že ňou za nás nemôže ísť, kráčať, ba ani utekať nik iný. Je tak krásna, že jej výsledok môže obdivovať v skrytosti nášho srdca len Boh. A tí, ktorí vedia vidieť božie skutky v našom živote, tiež vedia chváliť Boha za ne. Ved' predsa všetko môžeme v tom, ktorý nás posilňuje! (Fil 4,13) A ten ktorý ma posilňuje vie aký som, čo mám, ved': **Ježiš Kristus, hoci má božskú prirodzenosť, nepridržal sa svojej rovnosti s Bohom, ... , vzal si prirodzenosť sluhu, stal sa podobný ľuďom. Flp 2, 6-11**

Vstupujeme do tajomstva veľkého týždňa, ktoré vyvrcholí zmŕtvychvstaním. Ono je „to“ tajomstvo života človeka a Jeho daru. Žiť vždy vo vzťahu k Nemu, lebo On vie. Ako mi raz napísal veľmi blízky priateľ: *No najkrajšie chvíle sú tie, pri ktorých srdce bije z radosti a nie zo zvyku.*

Všetkým prajem požehnané prežitie Veľkého týždňa nie zo zvyku, ale s ním v hlbokkej viere, úprimnej nádeji a v konkrétnej láske!

2021.03.29. Pondelok Veľkého týždňa

1. STALO SA

Isté desaťročné dieťa vošlo do cukrárne a sadlo si k stolíku. Čašníčka mu priniesla pohár vody. „Kolko stojí veľká porcia zmrzliny?“ opýtalo sa dieťa. „Jedno euro sedemdesiat,“ odvetila čašníčka. Dieťa vybralo z vrečka mince a začalo ich počítat. „A kolko stojí malá zmrzlina?“ spýtalo sa znova. Čašníčka už začala byť trochu nervózna, lebo na ňu čakali ďalší zákazníci. „Jedno euro dvadsať!“ odsekla. Dieťa mince znovu prepočítalo a poprosilo ju: „Tak si prosím jednu malú zmrzlinu!“ Čašníčka mu priniesla zmrzlinu a účet. Dieťa zjedlo svoju zmrzlinu, zaplatilo pri pokladni a odišlo. Keď sa čašníčka vrátila k stolu, aby ho utrela, na okraji tanierika našla päťdesiat centov prepitné, ktoré tam dieťa nechalo pre ňu. Dieťa si objednalo malú zmrzlinu namiesto veľkej len preto, aby mohlo čašníčke nechať prepitné. (Bruno Ferrero) „Božia láska je rozliata v našich srdciach...“ (Rim 5, 5).

Dnes v prvom čítaní počúvame:

„Ja, Pán, som ťa povolal v spravodlivosti a vzal som ťa za ruku. Utvoril som ťa a zmluvou ľudu som ťa urobil, svetlom národov, aby si otvoril oči slepým, vyviedol väzňov zo žalára a z väznice tých, čo sedia v temnotách.“ (Iz 42, 1-7)

Tak ako to malé dievčatko svojím jednoduchým gestom otvorilo oči nervóznej čašníčke, bez toho, aby ju verejne zosmiešnilo. Tak Ježiš je tu, aby nám tým svojím gestom otvoril oči tak, aby nás aj on nezosmiešnil, ale dáva nám možnosť konať. My nevieme ako skončil príbeh toho dievčatka, či sa dozvedelo, že to jej gesto čašníčka pochopila. Prečo, lebo to nie je podstatné. Nám stačí vedieť, že to gesto bolo urobené – STALO SA a ostatné čo sa stane je našou cestou slobody / k slobode.

Ak sme s ním zjednotení podobnosťou jeho smrti, budeme s ním zjednotení aj vo vzkriesení. Ved' vieme, že náš starý človek bol spolu s ním ukrižovaný, aby bolo zneškodnené telo hriechu, aby sme už viac nebolí otrokmi hriechu. Lebo kto zomrel, stal sa slobodným od hriechu. Veríme, že ak sme zomreli s Kristom, spolu s ním budeme aj žiť. Ved' vieme, že Kristus, vzkriesený z mŕtvych, už viac nezomiera, smrť už viac nad ním nepanuje. (Rim 6,5-9)

2021.03.30. Utorok Veľkého týždňa

2. ABY SME MALI ŽIVOT

Evanjelium podľa Jána – Jn 13, 21-33. 36-38

Keď Ježiš sedel za stolom so svojimi učeníkmi, zachvel sa v duchu a vyhlásil: „Veru, veru, hovorím vám: Jeden z vás ma zradí.“ Učeníci sa pozerali jeden na druhého v rozpakoch, o kom to hovorí. Jeden z jeho učeníkov, ten, ktorého Ježiš miloval, bol celkom pri Ježišovej hrudi. Jemu dal Šimon Peter znak, aby sa opýtal: „Kto je to, o kom hovorí?“ On sa naklonil k Ježišovej hrudi a s pýtal sa: „Pane, kto je to?“ Ježiš odpovedal: „Ten, komu podám namočenú smidku.“ Namočil smidku chleba a dal ju Judášovi, synovi Šimona Iškariotského.

..... On vzal smidku a hned' vyšiel von. A bola noc.

Deti moje, ešte chvíľku som s vami. Budete ma hľadať, ale ako som povedal Židom, aj vám teraz hovorím: Kam ja idem, tam vy prísť nemôžete.“ Šimon Peter sa ho opýtal: „Pane, kam ideš?“ Ježiš odvetil: „Kam ja idem, tam teraz za mnou ísť nemôžeš, no pôjdeš za mnou neskôr.“ Peter mu vravel:

„Pane, prečo nemôžem ísť za tebou teraz? Aj život položím za teba.“ Ježiš odpovedal: „Aj život položíš za mňa? Veru, veru, hovorím ti: Nezaspieva kohút, kým ma tri razy nezaprieš.“

Dnes máme pred sebou dva príbehy zrady. Tej Judášovej a tej Petrovej. To, že koniec koncov je zradený Kristus to vieme.

Ako ľudské stvorenia ťažko prežívame zradu, zradu. -Už mu viacej neverím. Už mu druhýkrát neuverím, nenaletím.- Slová, ktoré nám vhrknu z úst a zostanú v srdci horké ako blen. A Ježiš zažil aj takúto situáciu, chcel prežiť v živote všetko to, čo ľudí v živote prenasleduje. Táto situácia je o to bolestnejšia, že v nej šlo o všetko to čo bolo Ježišovi najbližšie i najhlbšie.

O KAŽDÉHO JEDNÉHO Z NÁS – I O JUDÁŠA! A Božia láska k nám sa prejavila v tom, že Boh poslal svojho jednorodeného Syna na svet, aby sme skrze neho mali život. (1Jn 4,9)

V rumunských kláštoroch sa často scéna Judášovej zrady zobrazuje tak, že Judáš je bokom, vychádza von a zvracia. Prijal telo Pánovo, ale nedokázal ho v sebe udržať, tento pokrm ho pálil. Je to apokryfné podanie tejto scény (apokryfné cháp: príbehy, ktoré neboli zahrnuté do biblie). No vyjadruje to určitú myšlienku. Prijímaním Krista vo svätom prijímaní sa s Ním stotožňujeme, máme záruku večného života. Toto puto sa zradou násilne pretrháva. A ten, kto zvracia odmieta to, čo ho drží pri živote. Zrada Krista je teda v prvom rade zradou seba samého. Judáš skončil samovraždou. Je to obraz skutkov, v ktorých sa zriekame Krista. Sú to kamene hádzané do neba, ktoré padajú na našu hlavu.

Boh našu slobodu plne rešpektuje a to v rozhodnutiach konat', ako dobro, tak aj zlo. Zdá sa to naivne divné. Ale môžeme tu vidieť predsa len jednu pozitívnu vec. Kto sa rozhodol slobodne konat' zlo, môže sa rozhodnúť slobodne sa vrátiť k dobru. A potom sa pokánie stane podstatnou súčasťou spása sveta. (spracované podľa pátra Špidlíka)

Peter zradil i oplakal ľutujúc a stal sa skalou.

2021.03.31. Streda Veľkého týždňa

3. V HOJNOSTI

A keď jedli, [Ježiš] povedal: „Veru, hovorím vám: Jeden z vás ma zradí.“ ...zradca Judáš sa opýtal: „Som to azda ja, Rabbi?“ Odpovedal mu: „Sám si to povedal.“ Mt 26, 21. 25

Zo zdanlivej hojnosti hriešneho vábenia k pravdivej hojnosti Božích milostí. Takto by som pomenoval našu cestu životom. Z virtuálneho sveta do toho reálneho.

John Sherrill popisuje vo svojej knihe *The Will-Power Problem (Problém pevnej vôle)* o tom, ako sa pravidelne poddával istému pokušeniu. Vždy si povedal, že to bude poslednýkrát. Nikdy nebolo. Keď si po čase John uvedomil, že ho to celkom uchopilo, začal hľadať pomoc u psychiatra. Keď to nepomohlo, náhodou sa mu dostalo do rúk Písmo. Otvoril si ho náhodne na slovách z knihy Jozue (24, 15). Tieto mu pomohli zmeniť veci. Slová zneli: „...dnes si vyvoľte, komu chcete slúžiť“. Scherrill pochopil úryvok takto: «Rozhodni sa teraz! Nečakaj, až budeš pokúšaný. Vtedy bude už neskoro.»

Páter Cantalamessa raz hovoril anekdotu o alkoholíkovi, ktorý dokázal prekonať svoju závislosť po tom, čo počul pasáž z Piesne piesní: “Tvoje láska je lahodnejšia ako víno.”

Judáš dokázal skryť svoj plán pred inými, no nie pred Ježišom. Toto mi umožňuje vidieť, ako Boh zachádza s hriešnikmi. Jedným z tajomstiev života je úžasný rešpekt Boha pred ľudskou slobodnou vôľou. Boh nás nenúti, aby sme sa zmenili. Boh nás k zmene pozýva, a to tak, že nám dáva príležitosť za príležitosťou, aby sme konečne otvorili svoje srdcia pred mocou milosti. Ježiš mal ten istý rešpekt pred Judášom. Urobil ho pokladníkom skupiny svojich učeníkov. Pri poslednej večeri mu vyhradil

čestné miesto.

Vedel by som si spomenúť na príklad, kedy Boh zachádzal podobne veľkoryso so mnou?

2021. 04.01. Štvrtok po 3. pôstnej nedeli – omša svätenia olejov

4. LEBO BOH BERIE TO NAŠE, ABY SME MALI TO JEHO

Ježiš vo vedomí, že mu Otec dal do rúk všetko a že od Boha vyšiel a k Bohu odchádza, vstal od stola, zoblíkol si odev, vzal plátennú zásteru a prepásal sa. Potom nalial vody do umývadla a začal umývať učeníkom nohy a utierať zásterou, ktorou bol prepásaný. Jn 13, 3-5

Ruský spisovateľ Lev Tolstoj rozpráva v krátkom príbehu o prísnom panovníkovi, ktorý žiadal od svojich kňazov a mudrcov, aby mu ukázali Boha, ktorého by mohol vidieť. Mudrcom sa nepodarilo vladárovo želanie splniť. Nakoniec jeden pastier, ktorý sa práve vrátil z poľa, sa ponúkol, že úlohu kňazov a mudrcov príjme. Kráľ sa od neho dozvedel, že jeho oči nie sú hodné, aby videli Boha. Preto chcel kráľ aspoň vedieť, čo Boh robí. „Aby som mohol na túto otázku odpovedať,“ povedal panovníkovi pastier, „musíme si vymeniť odev.“ Váhavo, ale zo zvedavosti po odpovedi, panovník súhlasil. Vtedy prišla odpoveď: „Presne toto robí Boh.“ Boží Syn, pravý Boh z pravého Boha, zanechal svoju Božskú nádheru: „zriekol sa seba samého, vzal si prirodzenosť sluhu a stal sa podobný ľuďom, a podľa vonkajšieho zjavu bol pokladaný za človeka, uponižil sa... až na smrť na kríži“ (por. Fil 2,6).

Ako hovoria cirkevní otcovia, Boh uzatvoril posvätnú výmenu: vzal na seba to, čo bolo naše, aby sme my mohli získať to, čo bolo jeho – stať sa podobní Bohu. Počas Vianoc, sme oslavovali to, ako sa stal Ježiš človekom, počas týchto dní si pripomínáme, ako Ježiš zostúpil ešte nižšie, stal sa človekom, ktorého považovali za zločincina, stal sa posledný z posledných. **Dnes nám dáva veľký dar, zostupuje do chleba, aby malo z čoho žiť naše srdce.** Srdce, ktoré pre lásku musí veľakrát zostupovať. Srdce, ktoré musí pochopiť, že v tomto živote dobro mnohokrát bude trestané, nie odmeňované.

Stane sa, že vnímame Boha buď hľadiac do budúcnosti: ako toho, ktorý nás bude súdiť, alebo s pohľadom do minulosti: ako toho, ktorý nás stvoril a vykúpil. No zabudneme na čas, na ten jediný čas, ktorý za niečo stojí – teraz: teraz je milostivý čas, teraz je čas spásy. Autor rozprávky o medvedíkovi Pu vkladá do úst medvedíka otázku, ktorú adresuje kamarátovi Robinovi: „Aký je deň?“ On odpovedá: „Dnes“. A medvedík dodáva: „dnes mám zo všetkých dní najradšej“. Dnes čerpá z minulosti a otvára sa pre budúcnosť. Dnes je čas, ktorý prežíva BOH, lebo u neho, v jeho dnes, sme mu všetci rovnako blízki a rovnako blízko. **On berie na seba to naše, aby sme my mali to jeho.** Aby sme my boli s ním. To je gesto eucharistie, to je JEHO skutok lásky. A oltár sa na ktorom sa toto všetko reálne deje by mal byť podľa starovekej tradície, štvorcový, aby tým vyjadril, že ku Kristovi majú všetci rovnakú vzdialenosť či k nemu prichádzajú od východu alebo západu, ako aj od severu či juhu.

2021. 04.02. Veľký piatok – Slávenie utrpenia a smrti Pána

5. V LITURGII každý deň

List Hebrejom – Hebr 4, 14-16; 5, 7-9

Bratia, keďže máme vznešeného veľkňaza, ktorý prenikol nebesia, Ježiša, Božieho Syna, držíme sa svojho vyznania. Ved' nemáme veľkňaza, ktorý by nemohol cítiť s našimi slabosťami; ved' bol podobne skúšaný vo všetkom okrem hriechu. Pristupujme teda s dôverou k trónu milosti, aby sme dosiahli milosrdenstvo a našli milosť a pomoc v pravom čase. Kristus v dňoch svojho pozemského života so silným výkrikom a so slzami prednášal prosby a modlitby tomu, ktorý ho mohol zachrániť od smrti; a bol vyslyšaný pre svoju bohabojnosť. A hoci bol Synom, z toho, čo vytrpel, naučil sa

poslušnosti; a keď dosiahol dokonalosť, stal sa pôvodcom večnej spásy pre všetkých, ktorí ho poslúchajú.

„Ale Ježiš, keďže vedel všetko, čo malo naňho prísť, popodišiel a opýtal sa ich: „Koho hľadáte?“ Jn 18,4

Slovo „liturgia“ v pôvodnom význame znamená „verejné dielo“, „službu v mene ľudu alebo v prospech ľudu“. V kresťanskej tradícii znamená, že Boží ľud sa zúčastňuje na „Božom diele“. Prostredníctvom liturgie Kristus, náš Vykupiteľ a Veľkňaz, pokračuje vo svojej Cirkvi, s ňou a skrze ňu v diele nášho vykúpenia. (KKC 1069) V Novom zákone sa slovom „liturgia“ označuje nielen slávenie Božieho kultu, ale aj ohlasovanie evanjelia a čínorodá láska.

Teda liturgia veľkého trojdnia nie je len pripomienkou udalostí, ktoré sa stali niekedy, ale je to sprítomňovanie samotnej udalosti. „Liturgia «obnovuje» udalosť!“ Nikto nemôže byť prítomný ako živý pri výročí svojej smrti. Kristus však áno, pretože vstal z mŕtvych. Iba on môže povedať: «Bol som mŕtvy, a hľa, žijem na veky vekov» (Zjv 1,18). Preto v týchto dňoch musíme byť opatrní, keď navštívime tzv. «hroby», aby sme si nevyslúžili takú výčitku, s akou sa obrátil Vzkriesený na ženy vo veľkonočné ráno: «Prečo hľadáte živého medzi mŕtvymi?» My neslávimy iba nejaké výročie, my slávime tajomstvo. My neoslavujeme smrť, ale život, ktorým je to tajomstvo naplnené.

Pri liturgickom slávení „nejde o to, aby sme boli len účastní nejakej spomienky, ale aby sme «prijali a pochopili» jej význam, aby sme sa z jednoduchých divákov stali aktérmi udalostí. Záleží však na nás, čo si zvolíme v tejto dráme, kým chceme byť: či Petrom, či Judášom, Pilátom, alebo zástupom, či Šimonom Cirenejským, Jánom, alebo Máriou... Nik nemôže ostať nestranným; nezaujať žiaden postoj, lebo to by znamenalo vybrať si jasnú postavu – tú Pilátovu, ktorý si umýva ruky, alebo zástupu, ktorý v dialke «stál a díval sa» (Lk 23,35). Ak sa nás cestou domov dnes večer niekto opýta: «Odkiaľ ideš? Kde si bol?» odpovedzme priamo, aspoň v našom srdci: «Z Kalvárie!»» (Cantalamessa)

2021. 04.03. Veľkonočná nedeľa Pánovho zmŕtvychvstania

6. ZMŔTVYCHVSTÁVAME

„Lebo ak sme s ním zrástli a stali sa mu podobnými v smrti, tak mu budeme podobní aj v zmŕtvychvstaní. Ved' vieme, že náš starý človek bol s ním ukrižovaný, aby bolo hriechne telo zničené, aby sme už neotročili hriechu.“ Rim 6, 5-6

„Niektorí cirkevní otcovia zhrnuli celé tajomstvo vykúpenia do jedného obrazu. Predstav si, – hovoria – že sa na štadióne udiala jedna výnimočná bitka. Jeden čnostný a význačný muž sa postavil proti krutému tyranovi, ktorý držal celé mesto a jeho obyvateľov v otroctve. Po nesmiernej námahe a utrpení ho tento čnostný muž premohol. Ty si stál za ohradou, nebojoval si, nevynaložil si žiadnu námahu, a ani si neutŕžil žiadne zranenie. Avšak, keď obdivuješ tohto čnostného človeka, ak sa raduješ spolu s ním z jeho víťazstva, ak mu nasadíš víťaznú korunu, podáš mu pravicu; teda, ak sa s ním natoľko raduješ, akoby to bolo tvoje vlastné víťazstvo hovorím ti, že istotne budeš mať aj ty účasť na víťaznej cene. Ale je tu niečo viac: Predstav si, že víťaz nepotrebuje a nežiada pre seba žiadnu cenu, ale túži nadovšetko, aby poctu a cenu za víťazstvo dostal ten, kto sa s ním teraz teší. Toto sa deje – hovoria Cirkevní otcovia – medzi Kristom a nami. On na kríži premohol odvekého nepriateľa. Svätý Ján Zlatoústý to vyjadruje takto: «Naše meče nie sú zmáčané v krvi, nestáli sme v aréne, neboli sme zranení, ba ani sme ten boj nevideli; a hľa, dosiahli sme víťazstvo. On bojoval, my sme získali korunu víťazstva. Keďže sme aj my zvíťazili, napodobňujme to, čo robia v tomto prípade vojaci: s radostným prevolávaním oslavujeme víťazstvo, spievajme oslavné hymny Pánovi». Lepšie ako týmto spôsobom sa nedá opísať význam liturgie, ktorú dnes slávime“.

Keď nedokážeme zomrieť, aby druhý žil, nechávame zomrieť druhých, pre pocit, že žijeme. Olivier Clément